

lovati, mora dačo plačati, mora svojo zrnje židovu šenkati; ali je to prav? — Zakaj bi stariši svojim sinom ne smeli kruha iz svojih rok dati? Ali bi to bila krivica, ako bi kmetu država toliko več plačala, da bi tudi za svojo delo plačani bili kakor vsak delavec? Ali mora kmet, kateri vse redi, zraven svojega težkega dela uničen biti? — To drugo pa je, da bi se skrbelo za to, da se naredijo deželske blagajne za kmečke posestnike. N. pr.: Kmet prevzame od svojih starišev posestvo; vendar je več otrok, on more svoje brate in sestre izplačati, kako si hoče pomagati, vsi ga tožijo za dedščino in on ima veliko stroškov in s tem se zakoplje v dolge za celo življenje. Zakaj bi ne bilo mogoče, da bi dobil na 2 ali 3% denar, da si hitro pomaga in po več letih ta dolg nazaj poplača itd. Ako to kmet doseže, za drugo pa bo že sam skrbel. Ali je k temu treba Bog ve koliko paragrafov? Ali ni lepše, siromaštvo v deželo briniti, kakor pa siromaštvo množiti? Tudi bi ne trebalo tako ostre postave za siromake, kakor jo imamo. Kmet bi vendar vse oskrbel, družino in berače, kakor popred. Ker pa je zdaj kmet sam na beraški palici, se vendar morajo vse mogoče postave za kristjansko ljudstvo delati, in židovi se pa nam smejijo. Kmetje, kadar volite poslance, terjajte od njih, naj vam k temu pomagajo! One sleparije pa, politične in nacionalne, naj na stran ostanejo! Ali to si dobro zapomnite, da kak kapitalist tega ne bo storil.

Kmet.

Iz Skočila na Koroškem se nam piše: „Redek patriotizem in dokaz lojalnosti do cesarske hiše. Tukaj imamo fajmoštra, ki se je s Spodnjega Štajerskega k nam na Koroško preselil. Znan je že vsled večih časniških člankov, ki so o njem pisali. Tudi „Štajerc“ je že svoječasno o tem človeku poročal, n. pr. kako je moral v naši fari brez svetih zakramentov za umirajoče umreti mož, ki že 30 let ni bil pri spovedi pa si je na smrtni postelji želel duhovnika, da bi ga ta z Bogom spravil ter mu delil tolažbe, koje sveta cerkev po svojih služabnikih skesanim grešnikom obeta, oziroma deliti ima. Toda naš fajmošter slučajno ali prav za prav običajno (kakor navadno) — ni bil doma in revež je brez svetih zakramentov moral zapustiti dolino solz. Posebno navado ima ta gospod pri opravljanju cerkvene slovesnosti ob priliki cesarjevega godu. Na ta dan bere mašo za kakega pokojnega farmana ter si pusti za to opravilo štiri krone plačati, namesto da bi opravil sveto daritev, kakor je to drugod navada, brezplačno (oficijelno). Mislimo, da vleče od države dovolj lepo plačo in bi se toraj take grabežljivosti že lahko zdržal. Ob raznih prilikah, posebno na političnih shodih, nekateri gospodje kar gorijo ljubezni do domovine in do cesarske hiše, ko pa bi bilo treba to dejanski pokazati, tedaj ste jim patriotizem in lojalnost tuji reči, — oni poznajo le svoj nenasitljivi žep. To je naš fajmošter pokazal tudi letos na cesarjev rojstni dan. Občinski in šolski zastopniki kakor sploh vsi navzoči verniki so bili o

tem fajmoštrovem ravnanju kar iznenadjeni in neprikladno ravnanje ostro obsojajo.“

Patrijoti iz Skočila

Zunanje novice.

Vojaški novinci (rekruti) bodejo letos k službi cani dne **10. oktobra**; enoletni prostovolci in novinci ces. kr. mornarnice (Kriegerine) pa nastopijo službo že **3. oktobra**.

Velike vojaške vaje, ki bi se imele letos v Českem vršiti in h katerim bi imel tudi precesar priti, so se na povelje Nj. Veličanstva odložile. Vzrok temu jako utemeljenemu preklon baje letošnja izvanredna suša, vsled katere bi za tako ogromno armado vode primanjkovati, in velika revščina kmečkega prebivalstva dotičnih krajev kjer bodejo letošnji poljski pridelki vsled suše žetviščni. — Tudi v Galiciji se bojo iz ravno teh vzrokov namesto nameravanih armadnih manevrov vršili garnizijski manevri.

Cesar pomilostil je, kakor se iz Lvova poročajo, 21 huzarjev, ki so se lani zaradi čez tridesetletne službe svojim predpostavljenim uprli, povzročili veliko ter vsled tega bili v daljšo ječo obsojeni. So 12. huzarskega polka, štacijonirani v Lvovu.

Največi hotel na svetu je v St. Louisu (Severna Amerika), kjer je sedaj svetovna razstava, in se imenuje „Insi de Fun“. Hotel je zgrajen ves iz kamna, da pa se prepreči vsaka nevarnost proti ognju, je hodnikih razpostavljeno mnogo priprav za gasenje. Izhodov ima 50, hodnikov pa 15. Sob za goste ima 2500 in v vsaki stojite po dve postelji, tako da za eno noč prenočiti v hotelu 5 tisoč oseb, v sili pa tudi 10 tisoč. Lastnik hotela ima na dan 70 tisoč kron, hodkov; sama restavracija mu nese na dan 10 tisoč kron. Časniki stanejo hotelirja na dan 1100 kron. — Stavba hotela je stala 2 $\frac{1}{2}$ milijona kron. Velikansko poslopje ima 6 tisoč okenj in 100 no toliko vrat. V kuhinji se obrača 400 kuharjev v gostilniških prostorih pa skače semtertje 350 takarjev in 800 natakarič. — So pač Amerikanci!

Čuden štrajk se naznanja iz bretonskega mesta Brest na Francoskem; pred kratkim so namreč začele štrajkati — babice ali „hebanke“. Občinski očetje so si bili zaradi tega v velikih skrbih in so jim hitro dovolili iz občinske blagajne babicam mesečno plačo, samo, da se svojega posla zopet lotijo. — Želja se jim je izpolnila in občinski očetje v Brest so s svojim modrim sklepom in urnim ravnanjem zadovoljni.

Uboga mati! V vasi Casimo pri Raveni namreč, kem je nedavno na klopi pred svojo hišico sedela mati in pestovala svojo 5 mesecev staro hčerko. Matička daleč proč igral se je na cesti njen triletni sinček. Matička mimogredoč potepuh vrgel je v dečka kamen ter tako nesrečno zadel, da je fantič pri priči dušo izgubil. Prestrašena mati položi dete na klop ter kliče sinčku na pomoč. Ko pride z mrtvim dečkom na hišo, zapazi, da je medtem velika domača suša.

na klopi ležečo hčerko usmrtila in deloma požrla. S srcé pretresujočim krikom zgrudila se je uboga mati nezavestna na tla, in ko je omotica minila, bila je reva blazna, — znorela je. Spravili so jo takoj v nošnico v Raveno.

„**Novi kurz**“ je baje v vladi nastopil ministerski predsednik plem. Koerber. Ali se mu le ne bojo na tem „novem potu“ vrgla polena pod noge, kakor se je to zgodilo že marsikateremu njegovih prednikov oziroma tovarišev (n. pr. Badeni-ju)? Mnogo političnih strank ta „novi kurz“ ostro obsoja ter Koerberja pred njim svari. Ali bode kaj pomagalo? Tega ne vemo.

Korajžni ljudje se morajo imenovati tisti šesteri možje, ki so se podali v nedeljo 7. t. m. v 37 čevljev dolgem čolnu pod vodstvom krmilarja Brude-ja iz Aalesunda črez morje v Ameriko. Čoln je čisto zadelan in zrak se dobiva v njega s pomočjo klapk (ventilov). Udeleženci te vožnje hočejo obiskati svetovno razstavo v št. Lojzu v Ameriki. Če le ne bodo prepozni?! Živeža so vzeli seboj za osem mesecev. Gonilna moč bodo morale biti človeške roke z veslami.

Pricezinja Chimay, ki je si pred nekaterimi leti nekega cigana po imenu Rigo za moža izvolila ter se z istim tudi poročiti dala, se je sedaj tega cigana naveličala ter si vzela nekega Laha z imenom Riccardi. Rigo dobi zanaprej 60 tisoč kron letne „odškodnine“ od svoje bivše žene, a nima do nje nikakoršnih družih pravic. — So pač ženske muhe. —

Grozno zločinstvo. Pred tremi tedni zgorela je hiša puškarja Stoffel-a v Windesheimu na Henskim. V ognju je tudi storil smrt 40 letni Stoffel-nov svak Janez Steiner. Tako se je reklo takrat, a sedaj so preiskave dokazale, da je bil Steiner pred požarom usmrten s tem, da mu je nekdo obinogi odsek al. Zločinec je potem mrtvo truplo k postelji privezal. Kot hudodelstva sumljiva je oblast zaprla Stoffel-na in njegovega 14 letnega sina. 60 letni Stoffel je baje strašansko surov človek, ki je že enkrat bil zaradi svoje grozovitosti k smrti obsojen, pa ga je vladar pomilostil.

Lastnega generala kot ogleduha prijeli so italijanski policaji blizu naše meje. General Garmagnola pregledoval je svet (Terrain), kjer bi se v kratkem imele vršiti vojaške vaje. Laški policaji so v njem takoj sumili avstrijskega ogleduha (špijona) ter so ga zaprli. Seveda se je zmot v kratkem razjasnila. — Na Laški meji se godijo v novejšem času dokaj pomenljive reči, v notranjem pa zbira Garibaldijev naslednik četo prostovoljcev; imeti baje želi 50 tisoč mož — pa menda ne samo za komis jesti! Prekleta bliži po smodniku!

Angleži v Tibetu tamošnjim mogotcem kakor tudi vsemu prebivalstvu velik strah delajo, ker hočejo prodreti do Lhasse, svetega mesta Tibetancev, kamor še nikoli ni stopila noga kakega Evropejca. Hvalili so se sicer nekateri potovalci, da so bili v Lhassi ali pa to mesto od daleč videli, toda verjetna niso dotična poročila. No, če se že ravno Angležem posreči

v ta azijski Rim priti, zveličani menda zategadelj ne bodo. —

40 dni brez hrane je vstrajala Ana Knobloch v Habsteinu na Češkem. Bolana je bila na živcih ter v zadnjih 40ih dneh svojega življenja, kakor to priče zatrjujejo, niti trohice hrane ni zavžila. — Umrla je toraj ravno tedaj, ko se je živeža do dobra odvadila. Hm — —

Nemci v južni Afriki imajo s tamošnjimi ustajniki, posebno z junaškim plemenom Hererov dosti opravka. Kakor se sliši, ustajo še ne bojo v kratkem zadušili. Treba bode jim še hudega napora, predno se jim bode posrečilo divjake pomiriti in prepričati, da bode njih itak evropska kultura v podobi žganja uničila.

Zverinska ženska. Iz neznanega vzroka storila je neka Marija Lamassiande v vasi Šatejn (Chatain) na Francoskem strašansko hudodelstvo. Nagovorila je neko slaboumno (noro) dekle z imenom Ivana Bonnaud, da naj zmeče njene 4 vnuke (oziroma vnukinje) v globok studenec, kar je Ivana tudi storila potem, ko je starka vnukom kamenja in surovega krompirja v goltance natlačila. Na pomoč dohiteli ljudje izvlekli so dva mlajša otroka še živa, starejša dva pa sta bila že mrtva.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Opustošenje vinogradov vsed peronospore. Lanska za razvitek trsja jako ugodna jesen, kakor tudi neprehuda pretečena zima dali ste našim vinogradnikom upanja na bogato trgatév. Tudi rez se je zamogla pravočasno (pravilno) dovršiti. In v resnici se je v vseh primerno obdelanih in oskrbljenih vinogradih vse prav povoljno zastavilo in dobro kazalo. Toda veselje ni dolgo trajalo. Vlažno (mokro) in toplo vreme v maju in juniju pospeševalo je cimanje trasa (semena) peronospore tako, da se ta gljiva ni samo razširila po listju, temuč tudi na cvetju in mladem grozdčju ter poslednje skoraj popolnoma uničila. Na ukuženih jagodah bil je začetkoma videti nekak bleđ lišaj, postale so rujave, pozneje črne in so slednjič odpadle. Ta škodljiva gljiva se je v tkanino mladik usnadala in zajedla ter zaporedoma nove rastlinske dele napadla, ki so se vsled tega posušili; poznejša suša je to opustoševanje sicer nekoliko ovirala, toda le bolj na listih in mladikah (rozgih), kakor pa na jagodah, na katerih se je takoj tudi takozvana usnjata bolezen grozdja (Lederbeerenkrankheit) pokazala. Pri daljšem mokrotnem vremenu, ki je v novejšem času nastopilo, se bode ta bolezen najbrž še bolj razširila. Kjer se je peronospora že v tkanino rastline zajedla, tam zoper njo ni pomočka; v takem slučaju se mora le na to gledati, da se zabrani izcimanje trasa in tako nadaljno zajedanje. Za jako ugodno razvijanje te škodljivke pa letos ni samo vreme izvanredno pripravno, temuč tudi še mnoge